

Μία ξεχασμένη ιστορία του ψυχρού πολέμου.

Απογευματινές ώρες της 28ης Αυγούστου 1976 περίπου στις 16.28, σε άσκηση του αμερικανικού βου στόλου στο Ιόνιο πέλαγος, νοτιοδυτικά της Ζακύνθου αμερικανικά πλοία εντόπισαν υποβρύχιο του σοβιετικού ναυτικού να παρακολουθεί τις κινήσεις τους. Παράλληλα και τα αμερικανικά πλοία έθεσαν το σοβιετικό υποβρύχιο υπό παρακολούθηση.

Περίπου επί ένα δίωρο οι δύο αντίπαλοι έπαιζαν κρυφτό ο ένας με τον άλλο. Μεταξύ των

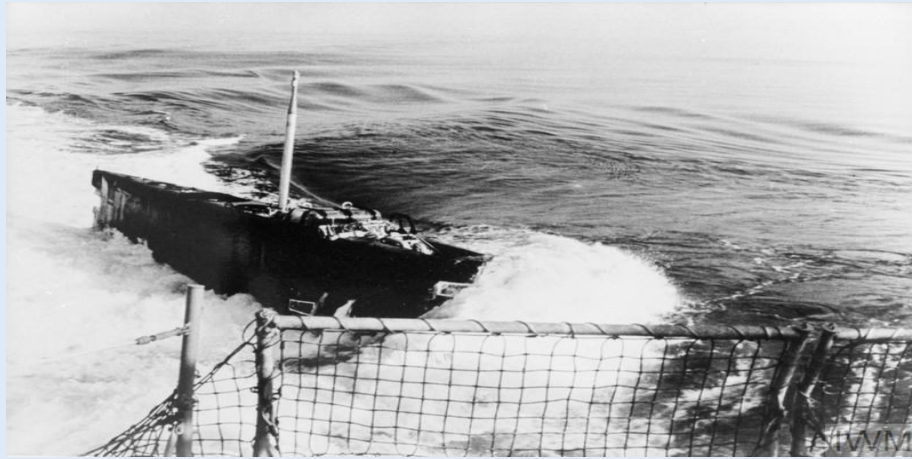

αμερικανικών σκαφών που επιτηρούσαν το σοβιετικό υποβρύχιο, ήταν η φρεγάτα USS Voge (FF-1047), μήκους 126 μέτρων, η οποία ναυπηγήθηκε στα ναυπηγεία Defoe Shipbuilding Company στο Bay City του Michigan το 1963 και κατελκύσθηκε το 1965 (φωτογραφία No 1).

Ο καιρός ήταν υπέροχος και τα πληρώματα των αμερικανικών πλοίων επιφανείας βγήκαν στα καταστρώματα και παρακολουθούσαν το σοβιετικό υποβρύχιο το οποίο ήταν σχεδόν στην επιφάνεια. Ξαφνικά στις 18.25 η φρεγάτα USS Voge, την οποία δεν είχε αντιληφθεί το πλήρωμα του σοβιετικού υποβρυχίου ήρθε σε τροχιά σύγκρουσης με αυτό (φωτογραφία No 2).

Όταν ο κυβερνήτης του υποβρυχίου διέταξε άμεση κατάδυση ήταν πλέον αργά. Το σοβιετικό υποβρύχιο έπεσε με ταχύτητα 17 κόμβων στο αριστερό μέρος της πρύμνης του αμερικανικού και η σύγκρουση ήταν σφοδρή. Το μεν αμερικανικό πλοίο έπαθε σοβαρές ζημιές στις έλικες του και στο πηδάλιο, το δε σοβιετικό υποβρύχιο έπαθε σοβαρές ζημιές στο πρόσθιο τμήμα του πυργίσκου και στο τμήμα που βρισκόταν η No 1 συστοιχία πυραύλων. Η σύγκρουση συνέβη στο Ιόνιο πέλαγος σε στίγμα 36.0333° Βόρειο και 20.6000° Ανατολικό (φωτογραφίες No 3 & 4).

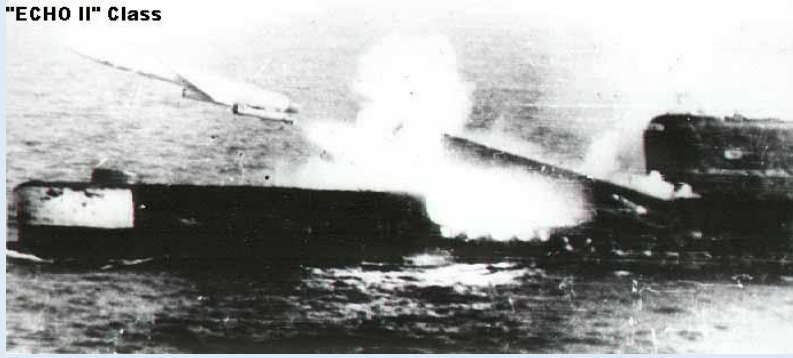

Τότε διαπιστώθηκε ότι το σοβιετικό υποβρύχιο ήταν το πυρηνοκίνητο και οπλισμένο με πυραύλους οι οποίοι έφρασαν πυρηνική κεφαλή SSGN K-22 (Echo II class) (φωτογραφία No 5).

Το K-22, ναυπηγήθηκε στα ναυπηγεία SEVMASH στην πόλη Severodvinsk από το 1963 και κατελκύσθηκε το 1965, το οποίο έφερε συστοιχίες πυραύλων τύπου P-6 (SS-N-3A Shaddock) με πυρηνική κεφαλή ισχύος 200 or 350 kt (φωτογραφία No 6). Υπενθυμίζεται ότι η ατομική βόμβα που έπεσε στην Χιροσίμα της Ιαπωνίας το 1945 ήταν ισχύος 15 kt.

"ECHO II" Class

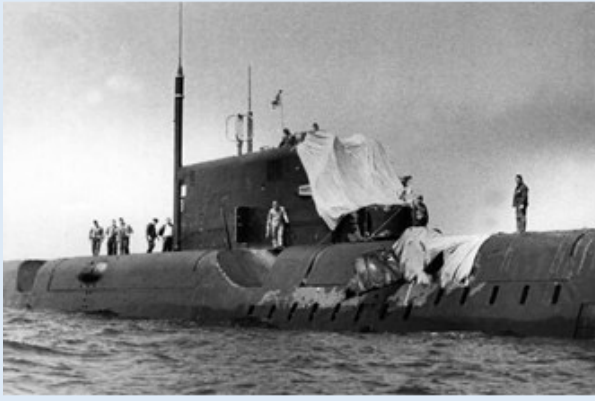

Ευτυχώς και στα δύο σκάφη σύμφωνα με τις μετέπειτα αναφορές των πληρωμάτων δεν υπήρξαν θύματα. Ακολουθως το μεν σοβιετικό υποβρύχιο σε ανάδυση απέπλευσε χωρίς βοήθεια αλλά με συνοδεία άλλου πλοίου επιφανείας του σοβιετικού ναυτικού προς το κύριο αγκυροβόλιο του σοβιετικού στόλου στην μεσόγειο θάλασσα, 8 ναυτικά μίλια νότια των Κυθήρων προκειμένου γίνει επιθεώρηση και πρόχειρες επισκευές. Η δε αμερικανική φρεγάτα αρχικά ρυμουλκήθηκε στην ναυτική βάση της Σούδας για επιθεώρηση και πρόχειρες επισκευές και εν συνεχεία επισκευάστηκε σε πλωτή δεξαμενή στην Τουλόν της Γαλλίας (φωτογραφία No 7).

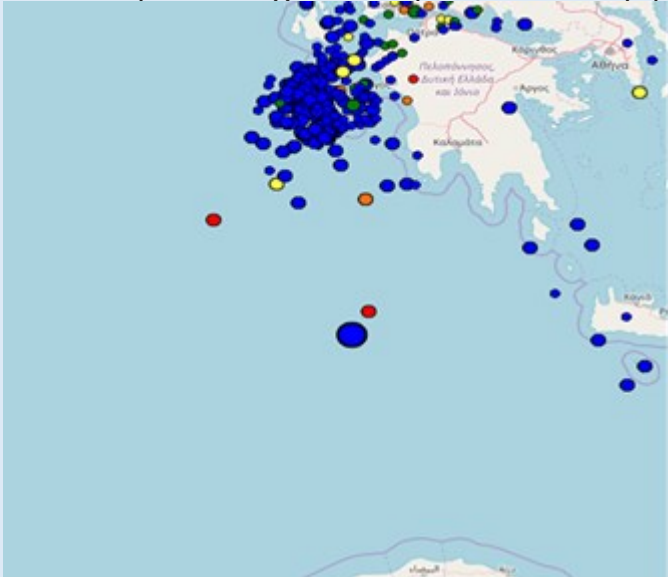

Στις φωτογραφίες που λήφθηκαν από το πλήρωμα του σοβιετικού υποβρυχίου και δημοσιεύθηκαν σε ιστοσελίδα βετεράνων υποβρυχίων του σοβιετικού ναυτικού, φαίνεται ο κατεστραμμένος πυργίσκος και τμήμα της No 1 συστοιχία (φωτογραφία No 8, 9 & 10).

Από την ανάλυση των διαθέσιμων φωτογραφιών και τα συμφραζόμενα των σχολίων στην ιστοσελίδα βετεράνων υποβρυχίων του σοβιετικού ναυτικού συμπεραίνεται ότι είναι πάρα πολύ πιθανόν να υπήρξε απώλεια στη θάλασσα ενός ή δύο πυραύλων. Το σοβιετικό ναυτικό λόγω της μυστικοπάθειας που επικρατούσε στην τότε Σοβιετική Ένωση δεν προέβη σε καμία δήλωση για την εξαφάνιση πυραύλων με πυρηνικές κεφαλές. Είναι γνωστή η συμπεριφορά των Σοβιετικών που στις πρώτες ημέρες του ατυχήματος στο Τσέρνομπιλ της Ουκρανίας το 1986, προσπάθησαν να αποκρύψουν το γεγονός παρόλο που αναφέρθηκαν αρχικά σε αυτό οι Σουηδοί. Πόσο μάλλον να αποκαλύψουν ότι έχασαν στην θάλασσα πυρηνικά όπλα.

Το γεγονός αυτό στην χώρα μας δεν έγινε ευρέως γνωστό, αλλά ούτε και μετέπειτα ασχολήθηκε κανένας. Είναι απορίας άξιο που οι κατ'εξοχή εκφραστές της "αποπυρηνικοποιημένης" Ελλάδας δεν το αντιλήφθηκαν, ενώ την ίδια εποχή διαδήλωναν με όλη τους την δύναμη για απομάκρυνση των βάσεων του θανάτου. Την ίδια εποχή σοβιετικά πυρηνοκίνητα πλοία επιφανείας και υποβρύχια οπλισμένα με πυρηνικά αλώνιζαν τις ελληνικές θάλασσες και μάλιστα είχαν μόνιμα αγκυροβόλια σε ασφαλή νερά, ακριβώς έξω από την ζώνη των εθνικών χωρικών υδάτων πλάτους 6 ναυτικών μιλίων, νότια των Κυθήρων, βόρεια της Αστυπάλαιας και βορειοανατολικά της Λήμνου, χωρίς να διαμαρτύρεται κανείς. Σε τυχόν επέκταση των χωρικών υδάτων από τα 6 στα 12 ναυτικά μίλια κατά τις δεκαετίες του '70 και '80 αυτομάτως αυτά τα αγκυροβόλια θα έπρεπε να απομακρυνθούν στην ανοικτή θάλασσα. Ευνόητο είναι λοιπόν, ποιόν ενοχλούσε και ποιόν συνέφερε, η επέκταση των χωρικών υδάτων της χώρας μας.

Επίσης διαπιστώθηκε ότι το επίκεντρο του μεγάλου σεισμού της Ζακύνθου της 26ης Οκτωβρίου 2018 ήταν στην ίδια περιοχή και μάλιστα ορισμένοι μετασεισμοί έγιναν στο σημείο που χάθηκαν στο Ιόνιο τα πυρηνικά. Από τους Έλληνες σεισμολόγους αναφέρθηκε ότι ο σεισμός της 26ης Οκτωβρίου ήταν ιδιαίτερης μεγάλης ισχύος και από τους μετασεισμούς που επακολούθησαν ένας τυγχάνει να έχει επίκεντρο ακριβώς το σημείο που χάθηκαν οι πύραυλοι (φωτογραφία 10).